

**MINISTER OF GENERAL AFFAIRS - SINT
MAARTEN**

MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN - SINT MAARTEN

Aan: De Voorzitter der Staten
Wilhelminastraat 1
Alhier

Datum: Philipsburg, **DEC 12 2017**

Kenmerk: **7045C/17**

Onderwerp: Onderwerp: ontwerp Landsverordening
Integriteitskamer

Bijlage(n): 1

STATEN VAN SINT MAARTEN	
Ingek. 12 DEC 2017	
Volgnr. IS/239/17-18	
Par.	WB Ag

Postadres:
Overheid van Sint Maarten
Clem Labega Square,
Philipsburg, St. Maarten

Bezoekadres:
Ministerie van Algemene Zaken
Soualiga Road #1
Pond Island, Great Bay,
Sint Maarten.

Telefoon:
+1 (721) 542 6085

Fax:
+1 (721) 542 4172

Email:
Rafael.Boasman@sintmaartengov.
org

Geachte mevrouw Wescott-Williams,

Hierbij bied ik u de nota naar aanleiding van het verslag aan inzake het ontwerp van Landsverordening tot instelling van de Integriteitskamer, alsmede tot regeling van de inrichting, samenstelling, taken en bevoegdheden van de Integriteitskamer (Landsverordening Integriteitskamer). Het eindverslag van de Staten, vastgesteld ter vergadering d.d. 8 december 2017 is op 11 december 2017 in goede orde ontvangen. In het hiernavolgende wordt puntsgewijs ingegaan op de vragen die door de verscheidene fracties zijn gesteld.

De United People's Party fractie:

De fractie vraagt allereerst om duidelijkheid over het begrip bindend advies en vraagt ter zake naar het onderscheid tussen een bindend advies en een instructie. De fractie meent dat het altijd aan een minister of ministerraad is voorbehouden om een advies wel of niet te volgen.

De regering stelt voorop dat in diens eigen eerste ontwerp, welke medio eind augustus ter advisering aan de Raad van Advies was voorgelegd, de term "bindend advies" niet werd gebruikt. Het uitgangspunt was in dat ontwerp evenwel al dat adviezen in de regel dienen te worden opgevolgd, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om dit niet te doen. Alsdan kon een bestuursorgaan een advies gemotiveerd ter zijde leggen. De reden voor de herintroductie van de term "bindend advies", welke overigens ook deel uitmaakte van de landsverordening die door het Constitutioneel Hof is vernietigd, is direct gelegen in de randvoorwaarden die door Nederland zijn gesteld voor het ontsluiten van het wederopbouwfonds. Aldaar heeft Nederland het opnemen van deze term vereist. Gezien de motie van de Staten om akkoord te gaan met de Nederlandse randvoorwaarden is vervolgens besloten deze term opnieuw in het ontwerp op te nemen.

Kennelijk is deze term, voor Nederland, verworpen tot een politiek begrip. De regering is overigens van mening dat het begrip "bindend advies", zoals gebruikt in het ontwerp van landsverordening, niet tot problemen zal leiden. Uit de artikelen 26, derde lid, en 35, tweede tot en met zevende lid, wordt voldoende duidelijk op welke wijze met bindende adviezen in een rapport van de Integriteitskamer behoort te worden omgegaan. Het is aan het bestuursorgaan tot wie een bindend advies zich richt om te bezien op welke wijze aan dat advies al dan niet gevolg zal worden gegeven. Hierbij speelt het hiervoor vermelde uitgangspunt dat adviezen van wettelijke adviescolleges in de regel dienen te worden nagevolgd en uitgevoerd een doorslaggevende rol, tenzij er gegronde redenen zijn om daarvan gemotiveerd af te wijken. De regering van Sint Maarten heeft overigens een coördinerende rol bij die procedure, en ontvangt een afschrift van ieder rapport, waarin bindende adviezen staan, respectievelijk van de eventueel daaropvolgende aanschrijving.

De fractie vervolgt met de vraag om in het ontwerp te verduidelijken dat daar waar de term "ministerraad" staat, dit de ministerraad van Sint Maarten betreft.

De term ministerraad komt viermaal voor in het ontwerp, te weten tweemaal in artikel 3 en tweemaal in artikel 13. Telkenmale is bij deze term uitdrukkelijk aangegeven of het de ministerraad van Sint Maarten of de ministerraad van Nederland betreft. De gestelde vraag wordt dan ook niet door de regering begrepen.

De fractie verzoekt om een afschrift van de presentatie van de Minister van Algemene Zaken tijdens de Centrale Commissiebehandeling.

Deze presentatie zal worden verstrekt (zie bijlage 1).

De fractie vraagt of het niet opnieuw horen van de Raad van Advies de belangrijkste reden was voor vernietiging van de Landsverordening Integriteitskamer door het Constitutioneel Hof van Sint Maarten.

Uit de uitspraak van het Constitutioneel Hof volgt dat het niet-horen van de Raad van Advies over de toentertijd ingediende nota van wijziging op het ontwerp van landsverordening Integriteitskamer de hoofdreden was om deze goedgekeurde landsverordening te vernietigen. Het Constitutioneel Hof heeft vervolgens van de gelegenheid gebruik gemaakt om in diens uitspraak de contouren te schetsen waarbinnen tot een nieuwe landsverordening kon worden gekomen. Deze contouren zagen met name op het voorkomen van strijdigheid met enkele fundamentele grondrechten, opgenomen in de Staatsregeling en gelezen in samenhang met het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

De fractie vervolgt met de vraag of het niet zo is dat de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Algemene Zaken reeds in mei 2017 akkoord is gegaan met de afspraak dit ontwerp in de Staten te behandelen voor 31 oktober 2017. In feite dus al voor de natuurramp. De fractie vindt niet dat de noodhulp gekoppeld had moeten worden aan het wel of niet aannemen van dit ontwerp door de Staten, maar de realiteit is dat het ontwerp volgens afspraak toch naar de Staten zou worden gestuurd voor behandeling. In het nader rapport wordt aangegeven dat door de deadline er haast achter zat om het ontwerp naar de Staten te sturen. Hierdoor heeft geen overleg plaatsgevonden tussen Sint Maarten en Nederland ten aanzien van wijzigingen die in het ontwerp zijn aangebracht. De fractie vraagt of dit kan worden verduidelijkt.

Op 6 juli 2017 heeft op grond van de geschillenregeling, zoals vastgesteld in het Protocol tussen Nederland en Sint Maarten strekkende tot samenwerking door middel van een onderlinge regeling op grond van artikel 38, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, in verband met de instelling, inrichting, het functioneren en de bekostiging van een Integriteitskamer op Sint Maarten (verder: het Protocol), een zitting plaatsgehad van de daartoe ingestelde Geschillencommissie van de Raad van State van het Koninkrijk. Aldaar is overeengekomen dat Sint Maarten een nieuw ontwerp van landsverordening Integriteitskamer zou concipiëren en daartoe overleg zou voeren, op hoog-ambtelijk niveau, met Nederland. De regering van Sint Maarten zou bevorderen dat dit ontwerp zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voor 31 oktober door de Staten van Sint Maarten zou worden aanvaard en zou worden bekrachtigd. Deze afspraak is vastgelegd in een proces-verbaal welke is ondertekend door de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Algemene Zaken van Sint Maarten en de Directeur van de Directie Koninkrijksrelaties van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland. Deze afspraak is door de Ministerraad geformaliseerd. Een en ander is overigens uiteengezet in hoofdstuk 3, paragraaf 2, van het algemeen deel van de memorie van toelichting bij het ontwerp van landsverordening.

Wegens het natuurgeweld van orkaan Irma is de overeengekomen deadline vervolgens niet gehaald. Hierover heeft de regering, bij monde van toenmalig minister-president Marlin, gecommuniceerd met de Geschillencommissie en verzocht om uitstel. Bij brief van de secretaris van de Raad van State is de Nederlandse regering in kennis gesteld van dit verzoek en verzocht voor 18 oktober op dit verzoek te reageren. Die communicatie is onbeantwoord gebleven. In de tussentijd werd op 13 oktober de brief ontvangen van toenmalig Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, minister Plasterk, waarin de totstandkoming van de landsverordening Integriteitskamer als randvoorwaarde werd gesteld voor het ontsluiten van de gelden voor het wederopbouwfonds.

De regering heeft verder kennisgenomen van het standpunt van de fractie dat de noodhulp niet had moeten worden gekoppeld aan de totstandkoming

van de onderhavige landsverordening. Voor wat betreft het niet voeren van nader overleg over de wijzigingen die naar aanleiding van het nader advies van de Raad van Advies zijn doorgevoerd wordt opgemerkt dat de tijd hiervoor inderdaad beperkt was. Gezien de gestelde randvoorwaarden, de datum waarop het nader advies door de regering is ontvangen en het komende reces van de Staten, restte de regering slechts drie werkdagen om het advies van de Raad van Advies te verwerken en het ontwerp van landsverordening af te ronden ter verzending naar de Staten. Deze termijn was onvoldoende om daarbinnen nog overleg met Nederland te voeren. Overigens wordt, vanwege de beperkte inhoud van de nog doorgevoerde wijzigingen, voorondersteld dat deze niet op bezwaren van Nederlandse zijde zouden stuiten. Dergelijke bezwaren zijn overigens, sinds de indiening bij de Staten, ook niet vernomen.

De fractie merkt op dat op pagina 2 staat, dat het ontwerp na goedkeuring naar de regering moet worden gestuurd en meent dat dit de Gouverneur moet zijn.

Conform artikel 83 van de Staatsregeling heeft bekrachtiging van een goedgekeurd ontwerp van landsverordening plaats door de regering. De Gouverneur signeert, waarna de beleidsverantwoordelijke minister contrasigneert. Pas na ondertekening door beiden is het ontwerp bekrachtigd.

De fractie stelt vervolgens dat in het protocol een gedeelde begroting is overeengekomen van 2015 tot en met 2018 en vraagt naar de nieuwe afspraken hieromtrent. Ook stelt de fractie dat in het oude ontwerp een totaal financieel plaatje was gegeven ten aanzien van de Integriteitskamer maar dat in het uiteindelijke ontwerp slechts een totaalbedrag wordt gegeven. De fractie vraagt naar de redenen hiervoor.

De regering onderkent dat er thans nog geen nieuwe afspraken zijn gemaakt over de gedeelde bekostiging van de Integriteitskamer door Sint Maarten en Nederland. Hierover dient nog nader overleg met Nederland plaats te hebben, waarbij de regering tot uitgangspunt neemt dat in het Protocol is overeengekomen dat gedurende vier jaren de kosten, verbonden aan de Integriteitskamer, voor rekening zouden komen van zowel de begroting van Sint Maarten, als van de begroting van Nederland. Het is dan ook een redelijke verwachting dat kan worden overeengekomen dat voor de voornoemde periode de kosten op basis van het Protocol zullen worden verdeeld. De reden voor het niet langer opnemen van een totaal financieel plaatje in de memorie van toelichting volgt rechtstreeks uit het eerste advies van de Raad van Advies, alsook uit de nog overeen te komen bekostiging met Nederland. Hierbij speelt ook de financiële situatie van het Land ten gevolge van de orkaan Irma een rol. Voor het thans genoemde totaalbedrag is gekeken naar de kosten, verbonden aan bestaande Hoge Colleges van Staat. Gezien het takenpakket van de Integriteitskamer is het een redelijke verwachting dat de kosten van de Integriteitskamer zich

zullen verhouden tot de kosten, verbonden aan de Hoge College van Staat. Dit is gedaan om de Staten een redelijke indicatie te kunnen geven van de verwachte kosten, verbonden aan het in stand houden van een Integriteitskamer.

De fractie vraagt vervolgens of een van de landen kan beslissen zich niet langer te houden aan het Protocol, respectievelijk of een land eenzijdig wijzigingen in het Protocol kan aanbrengen.

Het Protocol is een overeenkomst tussen twee partijen en kan aldus in beginsel door ieder van de partijen worden opgezegd. De wenselijkheid om tot opzegging over te gaan is echter gekoppeld aan de reden waarom het Protocol is overeengekomen, in dit geval onder meer artikel 43 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (verder: Statuut), waarin – onder meer – de deugdelijkheid van het bestuur is verankerd. Het thans eenzijdig opzeggen van het Protocol door Sint Maarten zou alsdan het gevaar inhouden dat de waarborgfunctie ex artikel 43, tweede lid, van het Statuut opnieuw zal worden ingeroepen en Sint Maarten opnieuw zal worden geconfronteerd met een concept-aanwijzing. Dit is een overweging die moet worden meegenomen bij een eventuele toekomstige beslissing om het Protocol te beëindigen. Gezien het feit dat het Protocol een overeenkomst betreft, kan een partij deze niet eenzijdig wijzigen. Hiervoor is overeenstemming tussen beide partijen bij de overeenkomst noodzakelijk.

De fractie vervolgt met de mededeling dat binnen vier weken na ontvangst op een advies moet worden gereageerd door de regering of een overheids-nv en dat daarbij moet worden aangegeven hoe het advies zal worden uitgevoerd. De fractie stelt hierbij de vraag of de Integriteitskamer met name is bedoeld voor de overheid en overheids-nv's en niet voor ondernemingen in de private sector.

Onderzoeken door de Integriteitskamer richten zich op misstanden binnen bestuursorganen. De term bestuursorgaan is gedefinieerd in artikel 1, waarbij in het tweede lid is bepaald dat hieronder mede overheidsbedrijven worden verstaan. De Integriteitskamer richt zich aldus niet primair op ondernemingen in de private sector. Dergelijke ondernemingen kunnen wel indirect bij een onderzoek door de Integriteitskamer naar een misstand bij een bestuursorgaan worden betrokken. Zulks is bijvoorbeeld het geval indien een dergelijke onderneming in de private sector, een opdracht voor de overheid uitvoert. In een dergelijk geval is de Integriteitskamer bijvoorbeeld bevoegd om te onderzoeken of een aanbestedingsprocedure en daaropvolgende gunning van een opdracht conform de juiste procedures is verlopen. Indien wordt geconstateerd dat een dergelijke procedure niet goed is gevolgd, kan een rapport van de Integriteitskamer, met daarin eventueel bindende adviezen, rechtstreeks gevolgen hebben voor een onderneming in de private sector. Het is daarbij echter niet de onderneming die voorwerp is van onderzoek, als wel het bestuursorgaan dat tot gunning

van een opdracht is overgegaan.

De fractie stelt vragen over de twee hoofdtaken van de Integriteitskamer, te weten het adviseren over beleid en procedures om de integriteit te verbeteren bij de overheid en overheids-nv's en het onderzoeken van potentiële integriteitsinbreuken. De fractie vraagt welke rol de Integriteitskamer zal spelen in het kader van de screening van ministers. De fractie vraagt ook om verder uit te leggen wat wordt bedoeld met het handelen of nalaten van bestuurders van overheids-nv's.

Ten aanzien van de screening van ministers wordt door de regering opgemerkt dat hierin niet direct is voorzien in een rol voor de Integriteitskamer. De screeningsprocedure is ongewijzigd. Het staat de Integriteitskamer evenwel vrij om op grond van diens onderzoeksbevoegdheid na de screening onderzoek te doen of de procedures juist zijn gevolgd en daartoe vervolgens een rapport te doen vaststellen. Ten aanzien van het handelen of nalaten van bestuurders van overheids-nv's wordt opgemerkt dat hier dezelfde systematiek geldt als voor handelen of nalaten door bestuursorganen. Indien een handelen of nalaten strijd oplevert met de waarden en normen, wettelijke voorschriften of overige rechtsplichten die gelden met betrekking tot de vervulling van een openbaar ambt, een openbare functie of een functie als bestuurder van een overheidsbedrijf en waardoor het maatschappelijk belang, dan wel het goed functioneren van een bestuursorgaan wordt geschaad of kan worden geschaad, geldt dat is voldaan aan de definitie van een misstand. De Integriteitskamer kan alsdan een rapport opstellen, welke eventueel gepaard gaat van bindende adviezen waarop vervolgens moet worden gereageerd door het betrokken bestuursorgaan.

De fractie stelt dat is voorzien in een evaluatie na vier jaar en vraagt naar de mogelijkheid om voor die tijd tot wijziging over te gaan indien in die tijd dingen worden ontdekt die gewijzigd dienen te worden.

De evaluatie staat niet in de weg aan eventuele wijzigingen die voor die tijd noodzakelijk blijken. Daartoe geldt de reguliere wetgevingsprocedure onverkort. De evaluatie is slechts bedoeld als moment van (verplichte) herbezinning, waarbij de effectiviteit van deze landsverordening moet worden onderzocht. Op dit punt wordt daarenboven gewezen op de verplichting die rechtstreeks voortvloeit uit het Protocol, te weten dat over eventuele wijzigingen op voorspraak van de regering van Sint Maarten, deze hierover eerst overleg voert met de ministerraad van Nederland en deze doet behandelen in de Raad van Ministers van het Koninkrijk. De Staten is overigens niet aan deze verplichting gebonden.

De fractie vraagt tot slot wat gebeurt indien tijdens een onderzoek door de Integriteitskamer strafbare feiten aan het licht komen.

In artikel 24, eerste lid, onderdeel d, van het ontwerp is bepaald dat de Integriteitskamer niet verplicht is diens onderzoek voort te zetten ingeval een vermoeden van een strafbaar feit wordt geconstateerd, respectievelijk ingeval een te onderzoeken misstand reeds voorwerp is van strafrechtelijk onderzoek. Artikel 21, eerste lid, onderdeel f, regelt daarenboven de bevoegdheid voor de Integriteitskamer om aangifte te doen van een vermoeden van een strafbaar feit bij de relevante instanties. Artikel 37, tweede lid, regelt alsdan een uitzondering op de geheimhoudingsplicht van de Integriteitskamer. Artikel 22 van het ontwerp regelt tot slot dat de Integriteitskamer een samenwerkingsprotocol overeenkomt met het openbaar ministerie teneinde een eventueel samenloop van onderzoeken te coördineren.

Uit de systematiek volgt dat de verplichting voor de Integriteitskamer om onderzoek te doen, vervalt. De bevoegdheid om het onderzoek te vervolgen, blijft overigens wel bestaan. Het geval kan zich immers voordoen dat uit een strafrechtelijk onderzoek onvoldoende bewijs volgt om tot vervolging over te gaan, terwijl via bestuursrechtelijk onderzoek door de Integriteitskamer de wens om tot een rapport te komen, al dan niet vergezeld door bindende adviezen, blijft bestaan. Het ontwerp van landsverordening voorziet in een dergelijke mogelijkheid. Ter zake wordt benadrukt dat met de verschoningsrechten, opgenomen in het voorgestelde artikel 27, tweede en derde lid, is verzekerd dat een individu niet via bestuursrechtelijke weg wordt verplicht om zogenoemd wilsafhankelijk materiaal aan de Integriteitskamer te overleggen, welke vervolgens in strafrechtelijk onderzoek zou kunnen worden gebruikt in de bewijslast. Met deze verschoningsrechten is verzekerd dat het ontwerp in lijn is met de grondrechten van individuen, alsmede met de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ter zake.

De Democratic Party fractie:

De fractie stelt met interesse kennis te hebben genomen van het ontwerp en verzoekt om alle correspondentie tussen Sint Maarten en Nederland ten aanzien van de noodhulp na orkaan Irma, grenscontrole en Integriteitskamer.

De regering zal de gevraagde correspondentie verstrekken.

De fractie verwijst vervolgens naar de antwoorden gegeven door de regering naar aanleiding van vragen gesteld in de Centrale Commissievergadering, welke op 18 april 2017 heeft plaatsgevonden en vraagt wat de belangrijkste bezwaren van de overheid waren ten aanzien van de Integriteitskamer.

De bezwaren van de regering richtten zich niet op de instelling van een Integriteitskamer op zichzelf, als wel tegen de wijze waarop deze moest worden vormgegeven. Voorop stond dat naar de mening van de regering

het Protocol niet inhield dat in een nieuwe landsverordening Integriteitskamer een rol moest zijn weggelegd voor Nederland, respectievelijk het Koninkrijk. Ook achtte de regering het afhankelijk stellen van toekomstige wijzigingen aan overleg met Nederland en behandeling in de Rijksministerraad in strijd met de autonomie van Land Sint Maarten. Kort gezegd wenste de regering, met inachtneming van de daartoe door het Constitutioneel Hof in diens uitspraak geschetste contouren, zelfstandig te besluiten of tot een nieuw ontwerp van landsverordening Integriteitskamer moest worden gekomen, en zo ja, op welke wijze de Integriteitskamer wettelijk moest worden geregeld.

Op het moment dat Nederland echter medio april de Rijksministerraad ertoe bewoog een ontwerp algemene maatregel van rijksbestuur, houdende een aanwijzing tot instelling van een Integriteitskamer aan Sint Maarten op te leggen, kwam deze procedure in een stroomversnelling. De regering heeft gemeend daaropvolgend gebruik te moeten maken van de geschillenprocedure, zoals was voorzien in het Protocol. Belangrijkste argument ter zake was dat Nederland ook gebonden was aan het Protocol en aldus eerst de geschillenprocedure had moeten volgen alvorens de Rijksministerraad tot een dergelijke aanwijzing te doen bewegen. In een zitting bij de Geschillencommissie van de Raad van State van het Koninkrijk is vervolgens per proces-verbaal een overeenkomst gesloten, waarin is afgesproken dat in overleg tussen Sint Maarten en Nederland zou worden gekomen tot een nieuw ontwerp van landsverordening Integriteitskamer met inachtneming van de door het Constitutioneel Hof geschetste contouren. Dit ontwerp van landsverordening is vervolgens geconcipeerd, waarbij het eerste advies van de Raad van Advies heeft geleid tot herbezinning aan de zijde van de regering over de rol voor de Nederlandse regering en de Rijksministerraad in het onderhavige ontwerp. Ook de toepasbaarheid van de clause in het protocol over toekomstige wijzigingen wordt niet langer door de regering betwist.

De reden voor de vertraging van het onderhavige ontwerp, te weten het niet halen van de deadline zoals overeengekomen bij proces-verbaal om te bevorderen dat het ontwerp voor 31 oktober zou zijn goedgekeurd door de Staten, alsmede bekrachtigd, is volledig te wijten aan de gevolgen van het passeren van Orkaan Irma. Hierover is, zoals eerder gesteld, ook gecommuniceerd met de Geschillencommissie.

De fractie vraagt de regering te bevestigen dat het Protocol van 2015 is gereactiveerd en vraagt vervolgens of de regering nog steeds van mening is dat de benoeming van een derde persoon in de Integriteitskamer door de Rijksministerraad een inbreuk is op de autonomie van Sint Maarten. De fractie vraagt of het niet zo is dat door de reactivering van het Protocol, de regering heeft ingestemd met de benoeming van de derde persoon door de Koninkrijksregering en vraagt of dit geen deel uitmaakt van dat Protocol.

De regering deelt de mening van de fractie niet dat sprake is van reactivering van het Protocol. Het Protocol is nimmer inactief geweest. Per

motie van de Staten naar aanleiding van de (eenzijdige) benoeming van een kwartiermaker Integriteitskamer door Nederland, is het Protocol slechts als onuitvoerbaar betiteld. Gezien de daaropvolgende gang van zaken in de Rijksministerraad heeft de regering er daarenboven toe moeten besluiten gebruik te maken van de geschillenregeling uit het Protocol. Dit heeft geleid tot het genoemde proces-verbaal en het tot stand brengen van een nieuw ontwerp van landsverordening. Conform advies van de Raad van Advies is vervolgens de benoemingswijze vormgegeven. De regering deelt ter zake de visie uit het advies van de Raad.

De fractie geeft vervolgens aan dat de regering in dit ontwerp de Integriteitskamer heeft vormgegeven als een zelfstandig bestuursorgaan (zbo), maar deze in de memorie van toelichting vergelijkt met een permanent adviescollege. De fractie vraagt de regering hoe deze de controle op dit orgaan ziet.

Zoals aangegeven in het nader rapport in reactie op het tweede advies van de Raad van Advies is het uitdrukkelijk de bedoeling van de regering om de Integriteitskamer zo ver mogelijk op afstand te plaatsen van de reguliere overheidsorganisatie. De wijze van controle op dit orgaan is vervolgens toegelicht in de artikelsgewijze toelichting van de memorie van toelichting bij artikel 2 van het ontwerp. De Integriteitskamer is inderdaad ingesteld als zowel een zbo als een permanent adviescollege. Zoals is toegelicht is deze duale wijze van inbedding gelegen in het feit dat de regering de Integriteitskamer binnen de reikwijdte wilde brengen van de Comptabiliteitslandsverordening en derhalve binnen de reguliere begrotingscyclus van het Land. Dit met inachtneming van de uitdrukkelijke wens om de Integriteitskamer buiten de overheidsorganisatie te plaatsen.

Tot slot vraagt de fractie naar de status van het Protocol, alsmede naar het moment waarop is ingestemd met de eisen aan de Integriteitskamer en aan de grenscontrole. De fractie verzoekt de regering aan te geven op welke wijze dit is gecommuniceerd en aan wie. Tenslotte vraagt de fractie of de overige onderdelen van het Protocol nog van toepassing zijn en zijn uitgevoerd.

Het Protocol geldt thans onverkort met uitzondering van die onderdelen die thans onuitvoerbaar zijn geworden wegens het verstrijken van termijnen en dergelijke. Zoals opgemerkt naar aanleiding van vragen van de United People's party- fractie dient daarenboven nog nader overleg plaats te hebben tussen Sint Maarten en Nederland over de bekostiging van de Integriteitskamer. Voor wat betreft het instemmen met de vereisten van Nederland bericht de regering dat de Onderlinge Regeling versterking grenstoezicht Sint Maarten op 10 november 2017 door de Minister van Justitie is ondertekend en geparafeerd. Op 31 oktober 2017 heeft de Ministerraad van Sint Maarten daarenboven ingestemd met de voorwaarden aan de Integriteitskamer, waarna deze in het ontwerp van landsverordening zijn verwerkt.

In het Protocol zijn, zoals de fractie terecht stelt, niet alleen afspraken opgenomen ten aanzien van de Integriteitskamer. Hierin staan ook afspraken ter versterking van de rechtshandhaving in Sint Maarten. Deze afspraken zijn nog toepasbaar. In overleg tussen Sint Maarten en Nederland zal worden gezien of en hoe aan deze uitspraken nader uitvoering kan worden gegeven.

De National Alliance fractie:

De fractie stelt met bezorgdheid kennis te hebben genomen van het ontwerp en stelt dat dit ontwerp zeer sterk lijkt op het ontwerp dat in 2015 door de Staten was aangenomen en door het Constitutioneel Hof is afgewezen. De fractie vraagt of er (specifieke) wijzigingen zijn in dit ontwerp ten opzichte van het oude ontwerp.

De regering verzekert de fractie dat uitdrukkelijk de hand is gehouden aan de contouren die het Constitutioneel Hof in diens uitspraak heeft geschetst teneinde tot een ontwerp van landsverordening te komen die zich zou kunnen verhouden tot de Staatsregeling. Het ontwerp voorziet thans in afdoende rechtsbescherming voor individuen, alsmede in een procedure voor machtiging door de Raad van Toezicht van de Integriteitskamer voorafgaand aan de inzet van bepaalde bestuursrechtelijke onderzoeksbevoegdheden door de Integriteitskamer. Verder is voorzien in een duidelijkere bepaling inzake de verschoningsrechten voor individuen, waarmee is verzekerd dat personen niet kunnen worden gedwongen om via bestuursrechtelijke weg wilsafhankelijke informatie aan de Integriteitskamer te verstrekken welke vervolgens in een strafrechtelijke procedure kan worden gebruikt. Hiermee is het nemo tenetur-beginsel verankerd. Ook is in het ontwerp een scherper onderscheid gemaakt tussen bestuursrechtelijk en strafrechtelijk onderzoek, waarbij de Integriteitskamer zich uitsluitend zal richten op het bestuursrechtelijke onderzoek. Met alle vorenstaande verbeteringen is verzekerd dat het ontwerp van landsverordening zich thans goed verhoudt tot de Staatsregeling.

De fractie vraagt vervolgens naar bewijs dat Sint Maarten de noodhulp ex 550 miljoen Euro zal ontvangen en vraagt in het ontwerp een clausule toe te voegen ingeval het noodfonds alsnog niet wordt ontsloten.

Ondanks dat het tot stand brengen van een Integriteitskamer randvoorwaarde is voor het ontsluiten van het wederopbouwfonds, gaat deze vraag de strekking van het ontwerp te buiten. Het draagt niet bij aan het tot stand brengen van een Integriteitskamer om dit bewijs bij landsverordening vast te leggen. Daarenboven is per brief van de voormalig Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzekerd dat, zodra Sint Maarten met de randvoorwaarden van grenscontrole en Integriteitskamer heeft ingestemd, de gelden uit het wederopbouwfonds zullen worden ontsloten. De regering ziet overigens geen aanleiding om aan

deze toezegging te twijfelen, temeer de uitspraken van de nieuwe Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Knops, die deze toezegging meermaals heeft herhaald en bevestigd.

De fractie vraagt wat een zbo is en of de organisatie naar de Staten kan worden geroepen om verantwoording af te leggen.

Een zbo is een orgaan welke krachtens artikel 98, eerste lid, van de Staatsregeling bij landsverordening wordt ingesteld. Het toezicht op dit orgaan heeft op grond van het ontwerp van landsverordening primair plaats door de Raad van Toezicht van de Integriteitskamer. In de artikelsgewijze toelichting van de memorie van toelichting is bij artikel 2 uiteengezet welke democratische controle kan worden uitgeoefend. Uiteraard staat het de Staten vervolgens vrij om de Integriteitskamer in de Staten uit te nodigen teneinde diens werkzaamheden toe te lichten. De politieke verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden van de Integriteitskamer ligt evenwel bij de Minister van Algemene Zaken.

De fractie vervolgt met de vraag of de landsverordening door de Staten kan worden gewijzigd binnen vier jaar na inwerkingtreding.

De regering antwoordt deze vraag bevestigend en verwijst naar het antwoord op de vergelijkbare vraag door de United People's party-fractie.

De fractie vraagt of de Integriteitskamer een onderzoek kan instellen in ondernemingen in de private sector en, zo ja, onder welke omstandigheden.

De regering herhaalt dat onderzoeken door de Integriteitskamer zich primair richten op misstanden binnen bestuursorganen. De term bestuursorgaan is gedefinieerd in artikel 1, waarbij in het tweede lid is bepaald dat hieronder mede overheidsbedrijven worden verstaan. De Integriteitskamer richt zich aldus niet primair op ondernemingen in de private sector. Dergelijke ondernemingen kunnen wel indirect bij een onderzoek door de Integriteitskamer naar een misstand bij een bestuursorgaan worden betrokken. Zulks is bijvoorbeeld het geval indien een dergelijke onderneming in de private sector, een opdracht voor de overheid uitvoert. In een dergelijk geval is de Integriteitskamer bijvoorbeeld bevoegd om te onderzoeken of een aanbestedingsprocedure en daaropvolgende gunning van een opdracht conform de juiste procedures is verlopen. Indien wordt geconstateerd dat een dergelijke procedure niet goed is gevolgd, kan een rapport van de Integriteitskamer, met daarin eventueel bindende adviezen, rechtstreeks gevolgen hebben voor een onderneming in de private sector. Het is daarbij echter niet de onderneming die voorwerp is van onderzoek, als wel het bestuursorgaan dat tot gunning van een opdracht is overgegaan.

De fractie vraagt of toestemming nodig is van een bewoner indien een

woning dient te worden betreden door de Integriteitskamer.

Het antwoord is bevestigend. Daarenboven wordt gewezen aan de noodzakelijke voorafgaande machtiging door de Raad van Toezicht van de Integriteitskamer alvorens deze bestuursrechtelijke onderzoekbevoegdheid kan worden ingezet.

De fractie stelt dat de reden voor de Ombudsman om de oude landsverordening aan het Constitutioneel Hof aan te bieden ligt in het feit dat bepaalde artikelen inbreuk zouden maken op de grondrechten van burgers en vraagt welke wijzigingen dienaangaande zijn doorgevoerd.

Voor de beantwoording van deze vraag verwijst de regering naar diens antwoord op de eerste vraag van deze fractie.

Tot slot vraagt de fractie of dit ontwerp is bedoeld voor de overheid, voor de Staten of voor de burgers van Sint Maarten. Ook vraagt de fractie naar een definitie van een "integriteitsinbreuk".

Het ontwerp is bedoeld teneinde een versterking van het integriteitsbewustzijn teweeg te brengen. Dit geldt voor de overheid en voor de Staten, maar ook voor de samenleving als geheel. Het is ook om die reden dat in het ontwerp is voorzien in de opdracht aan de Integriteitskamer om zorg te dragen voor het voortdurend verstrekken van informatie aan de samenleving teneinde het integriteitsgevoel te versterken. Deze zorgplicht is opgenomen in artikel 16, vijfde lid, van het ontwerp. De Integriteitskamer onderzoekt uitsluitend binnen de overheid. Het is vervolgens aan, onder meer, de Staten om hier blijvend aandacht voor de vragen in het publieke debat. Alleen door samen te werken kan het integriteitsbewustzijn binnen Sint Maarten worden aangesterkt. Ieder speelt hierin diens rol. Voor wat betreft de definitie van "integriteitsinbreuk" wordt gewezen op de definitie van "misstand" in het ontwerp. Zoals in de memorie van toelichting is uiteengezet, heeft de regering ertoe besloten de term "integriteitsschending" niet in dit ontwerp van landsverordening terug te laten komen, vanwege de strafrechtelijke connotatie van dat begrip. De regering heeft hiervoor in de plaats het meer neutrale begrip "misstand" geïntroduceerd en deze in het ontwerp van alle waarborgen voorzien om te verzekeren dat het juiste voorwerp van onderzoek door de Integriteitskamer wordt gekozen.

De United St. Maarten People's party fractie:

De fractie geeft aan met verontrusting kennis te hebben genomen van het ontwerp, temeer de Staten in januari ter zake unaniem een beslissing hebben genomen. Verder vindt de fractie onbegrijpelijk dat bepaalde Statenleden suggereren dat het ontwerp eerst naar de Ombudsman en andere adviescolleges moet worden gestuurd. De fractie stelt dat dit betekent dat deze Statenleden niet weten wat hun rol is. Daarenboven

meent de fractie dat Statenleden akkoord zijn gegaan met een ontwerp zonder daarvan de inhoud te kennen. Geen Kamerlid of Minister in Nederland kan eisen dat de Staten van Sint Maarten bepaalde wetgeving goedkeurt. Tot slot meent de fractie onvoldoende tijd te hebben gehad om het onderhavige ontwerp te bestuderen.

De regering heeft kennisgenomen van de stellingen van deze fractie. Aangezien hierin geen vraag aan de regering is gesteld, wordt met deze kennisname volstaan.

DE MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN

Rafael A. Boasman

12/12/17

